

A város peremén — a kultúra peremén?!

Megszerkeszteni a harmóniát

A csatlakozás jelentős mértékben kihat a város művelődésügyi arculatára, szerkezetére is. A viszonylag egységes városias jellegű kulturális karakter új vonásokkal egészült ki. Megnőtt a mezőgazdasági foglalkozásuk száma, gyarapodott a külterület nagysága. Az egyesülés jelentősen megnövelte a művelődéssel foglalkozó szakemberek feladatait. Az így létrejött helyzetről és a közeljövő sürgető feladatairól kérdeztük meg Szabó G. Lászlót, a Szeged városi pártbizottság osztályvezetőjét, Forgó Pált, a városi tanács művelődésügyi osztályának vezetőjét és Lénárt Bélát, a KISZ Szeged városi bizottságának titkárát.

Szabó G. László: — A Szegedhez csatlakozott öt község, Algyő, Dorozsma, Gyárlárét, Szőreg és Tápé kulturális és művelődésügyi helyzetének ismeretében megállapíthatjuk, hogy a feladatokat csak hosszú, folyamatos és tervszerű munkával valósíthatjuk meg a következő öt éves tervek során. Mivel pénzügyi kereteink végesek, számítanunk kell a termelőüzemek és térszék anyagi támogatására. Hiszen termelés és művelődés nem egymást kizáró, egymástól elválasztó oldalai az életnek, hanem természetes és összefonódó oldalai, melyek feltételezik egymást. Azt is el kell mondanunk, s ezt mindenkinek tudomásul kell venni, hogy ezen peremkerületek lakóinak élniük kell a már meglévő szegedi adottságokkal. A szőregieknek ki kell használniuk az újszegedi létesítményeket, a tápéiaknak a majdani tarjánai közművelődési intézményeket. Jogos igény a bölcsőde és az óvoda is, de ahol üzemek vannak, a problémát ott kell megoldani. Ehhez tartozik még, hogy a megnőtt Szeged peremkerületeinek lakói színházi és nagyobb jelentőségű művelődési igényeiket ezután is a város centrumában elégíthetik ki, de a könyvkölcsönzéseket, az ismeretterjesztő tevékenységet, a klubközösségi munkát mindenütt helyben kell megoldani. A művelődési intézmények nem választódhatnak el egymástól, mert azonos célokra, kell szolgálniuk. Egy példa: a moziüzemi vállalat Kiskundorozsmán mozi fog építeni. Ezt úgy kell tennie, hogy a nagyterem mellett szükséges néhány kisebb klubszoba létrehozása is, hogy más kulturális művelődési célokra is használni lehessen az épületet. A közművelődési kép meglehetősen elszomorító, ha figyelembe vesszük, hogy nagyon sok tömegkommunikációs eszköz rohamosan megnövekedett, felfokozta az emberek

igényeit. Természetesen nem lehet istállóból átalakított iskolában kocsmákból átalakított művelődési házakban az előttünk álló feladatokat megoldani. Ezért mondtam az elején azt, hogy hosszú, folyamatos és tervszerű munkát igényel mindannyiunktól a változtatás.

Forgó Pál: — A népesedéspolitikai feladatok érdekében ezekben a városnegyedekben is társadalmi összefogással növeljük az óvodai férőhelyeket. Algyőn, a volt egészségház átalakításával 75 férőhelyes óvodát alakítunk ki, s felújításra szorul az árvíz idején megrongálódott óvodaépület. Több mint egymillió forintos költséggel három dorozsmai óvodát újítunk fel. Napirenden van a gyárlári tanács-háza egy részének átalakítása is óvodává. A közoktatás-politikai határozat szellemében ezen területek általános iskoláinak oktató-nevelő munkáját, szakmai felkészültségét, a város többi iskoláinak szintjére emeljük. Jó példaként állhat a peremkerületek iskolái előtt a kiskundorozsmai általános iskola. Itt befejezéséhez közeledik az új, 12 tantermes iskola építése. A következő öt éves tervekben a város iskolahálózatának fejlesztésével összhangban foglalkoznunk kell a szőregi és algyői feltételek javításával. A közművelődési alapellátás növelését a könyvtárak és művelődési ház-hálóza fejlesztésében látjuk. Amennyiben ezekben az új városrészekben művelődési otthon vagy filmszínház építésére kerül sor, tekintettel leszünk az összekapcsolódó igényekre és lehetőségekre. Az ifjúságpolitikai határozat szellemében külön kell foglalkoznunk a fiatalok kultúrálódásával, művelődésével, melynek érdekében megállapodást írtunk alá a KISZ Szeged városi bizottságával. E megállapodásban néhány dolog kiegészítésre szorul. Szeged munkásságának számottevő része lakik ezekben a peremkerületekben, ilyen szempontból is vannak feladataink. Nem mondhatunk le a hagyományok ápolásáról, de most már együtt, egységes városi szemlélettel kell kezelnünk ezeket a kérdéseket. A Somogyi Könyvtár feladata hogy a város könyvtárainak ellátásában nagy figyelmet fordítson a városrészek fiókkönyvtárai könyvtárműködésének fejlesztésére.

Lénárt Béla: — A csatlakozáskor 19 alapszervezettel, közel 500 fiatalal nőtt a KISZ-tagjaink száma. A KISZ-szervezetekre nagy munka vár a lakóterületi munkában, különösen a szabad idős tevékenységben, s rajta keresztül a közvetett politikálásban. Ez nem me-

rülhet ki a belső szervezeti tevékenységben, hanem a KISZ kulturális és művelődéspolitikai céljait közös társadalmi feladatként kell kezelni. A KISZ-szervezetek kulturális munkájának olyan tömegekre is ki kell fejtenie hatását, ahol nincs kapcsolat az ifjúsági mozgalmakkal. Szem előtt kell tartanunk a fiatalok meglehetősen heterogén összetételét. A differenciált közös munka, a széles körű összefogás, a koordinált tevékenység a KISZ szabad idős feladatainak sarkalatos pontja. Minden peremkerület művelődési otthonának együtt kell dolgoznia a KISZ-szervezettel, hogy a művelődési intézmény egyúttal ellássa az ifjúsági házak feladatait is. Társadalmi munkával segítjük ifjúsági klubok létrehozását, óvodák, iskolák bővítését, építését. Mostanra máris elértük, hogy a művelődési házak havi munkatervén ott van a KISZ-titkárok aláírása is.

A város vezetői felmérték a gondokat, körvonalazódott előttük a legfontosabb feladatok. Egy megnövekedett, sokarcú város művelődési, kulturális fejlődésének igénye hajtja valamennyiüket. Hiszen a város peremén, ahol József Attila dala süvített az általa megálmodott tudatos jövő ma jelenidővé lépett elő. S a mostani feladat, hogy megszerkesztjük itt, kint az életben, a harmóniát.

Tandi Lajos

Hajó próbaútja

Elindult próbaútjára a Dunán a negyedik Rába-Mann-motorral felszerelt hajó, amely a szlovák hajóút-közvetítő szolgálat, illetve a pozsonyi, komáromi révkapitányságok üzemeltetésében teljesít szolgálatot a Dévényi-szoros és a Szob közötti Duna-szakaszon. A hajók a balatonfüredi hajógyárban, a motorok pedig a győri Rába Magyar Vagon- és Gépgyárban készültek. Különösen a motorokkal elégedettek a szlovák hajósok.

Környezetvédelem

A régebben épített cementgyárakat már olyan modern védőberendezésekkel nem látták el kellő szűrőberendezéssel, azért még ma is veszélyes porfelhővel árasztják el környezetüket. Meddig? — kérdeztük az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztériumban ahol e gyárak környezetének védelmére tervet dolgoztak ki.

— A közelmúltban létesített, vagy most épülő ce-

mentgyárakat már olyan modern védőberendezésekkel látták el, amelyek alig engednek cementport a szabadba — mondták a minisztériumban. Három régi gyár — a váci, a tatabányai és a jábatlani — védelmi berendezéseinek korszerűsítésére mintegy 375 millió forintot költenek az évtized végéig. A munka első szakasza már lezajlott.

Fejlesztik a villamosközlekedést

A kormány 37 millió forinttal segít

Szegeden a tömegközlekedésre esztendőik óta folyamatosan és a lehetőségekhez képest különösen nagy figyelmet fordít, s főleg anyagiakat, a városi tanács. Elsőrendűen fontos kérdés, hogy a város egyik végétől a másikig zavartalanul és viszonylag gyorsan el tudjanak utazni a munkába siető dolgozók, és munkahelyükről mielőbb hazaérjenek. A város vérkeringését gyorsító autóbuszok kiszolgálására az idén is egy sor megállót, járdaszigeteket építetett a városi tanács, amelyek építési és közlekedési osztagja, 650 ezer forint költséggel. Ugyancsak a közlekedés fejlesztését szolgálja újjelzők, közlekedést irányító KRESZ-táblák kihelyezése, forgá-

lomirányító berendezés létesítése Tarjánban. Ezek összesen közel félmillió forintot emelnek az esztendőben a város háztartásából.

A város sajátos helyzetéből következő, hogy hosszú esztendőig nem mondhatunk le a tömegközlekedés fejlesztésében a villamoshálózatról, amelynek szállítási kapacitása jelentős napjainkban, és az lesz a jövőben is. A várost átszelő és átfogó villamoshálózat azonban már nem elég korszerű, s ahhoz, hogy a növekvő igényeket ki lehessen elégíteni, nagyobb befektetés szükséges. A villamoshálózat fejlesztésével kapcsolatban kellemes tényről tájékoztatott Tölgyesi Béla, a városi tanács vb építési és közlekedési osztályának ve-

zetője. A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszti Kormány 3309/1973. MT. számú határozata alapján az Országos Tervhivatallal egyetértésben a tömegközlekedési problémák javítására Szegednek 1974—75-re 37 millió forint állami céltámogatást adott.

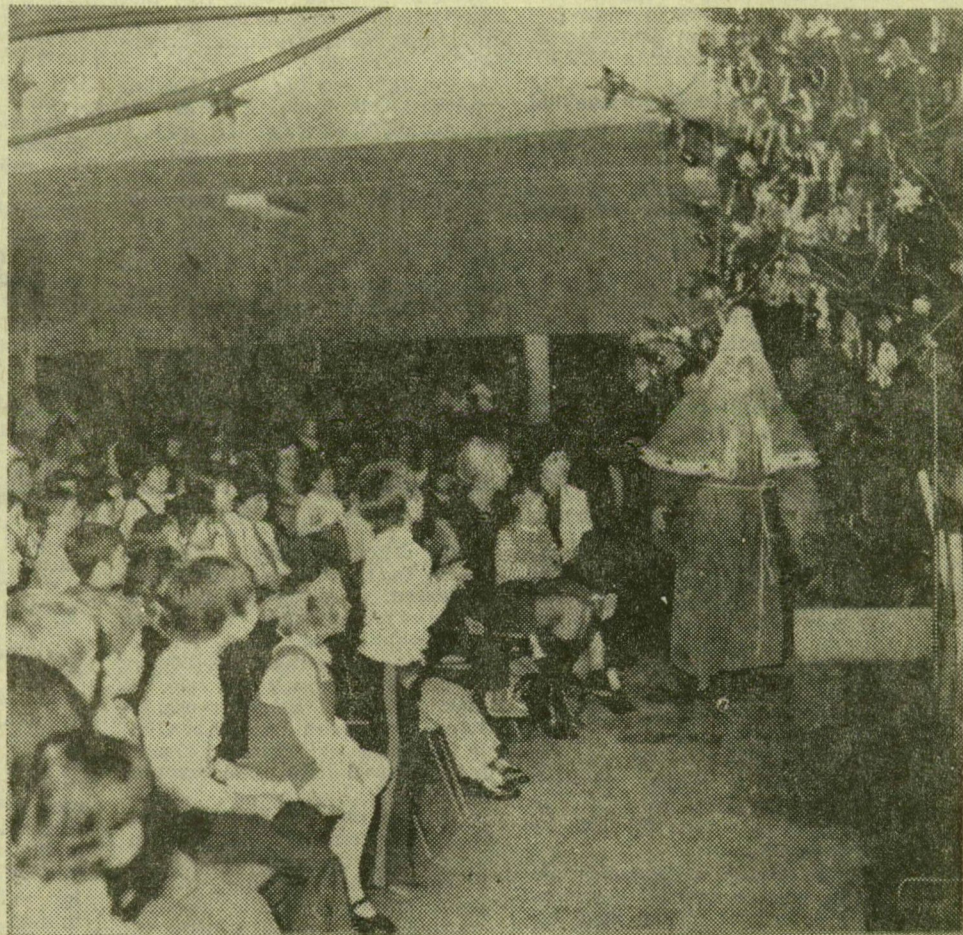
— Az 1973-as esztendő eredményeit mérlegelve a város életében ez a legkellemesebb hírek egyike mindannyiunk számára — mondta Tölgyesi Béla —, akik nap mint nap közlekedünk és közlekedtetünk Villamoshálózatának korszerűsítésére kapta Szeged ezt a 37 millió forintot, amelyet célszerűen az utolsó fillérig felhasználunk, hogy lényegesen javítsunk az eddigi tömegközlekedési problémákon.

Mint megtudtuk, a 37 millió forintból 1974-ben felhasználnak 21 és fél milliót, a többi pedig 1975-ben. Vásárolnak egy csuklós villamoskocsit, és jelentős átépítésre, korszerűsítésre kerül sor a villamosvasúti forgalmi telepen, 2 millió 100 ezer forint felhasználásával.

A már kész tervek szerint egymás mellett két párhuzamos vágány párt építenek a József Attila sugárúton Tarjától a Kossuth utcáig, illetve a Radnóti Miklós gimnáziumig, a jelenlegi egy vágány helyett. Az ezzel kapcsolatos munkálatokat jövőre megkezdik, és be is fejezik. Az építkezés alatt ezen a vonalon a közlekedés nem szünetel, nem állítják le a forgalmat, csupán a csúcsforgalmi időn kívül adódhatnak kisebb, rövid ideig tartó zökkenők az átszállásnál. A következő évben, 1975-ben a Lenin körúton a Mérey utcai kitérőig, a Centrum Áruházig építik ki a villamos új vonalát két vágányra, amelyek az úttest közepén futnak, s attól jobbra és balra más járműveknek biztosítanak gyorsabb közlekedést.

Ismeretes, a munkálatok folynak; az Április 4. útján is középre kerül két párhuzamos vágányra a villamosközlekedés és majd — a KPM beruházásában — a Kossuth Lajos sugárúton is, a Vadász utcáig tartó szakaszon, amikor hozzákezdnek az Izabella-híd átépítésével együtt e fontos nemzetközi útszakasz korszerűsítéséhez. A Vadász utcától a Bajcsy-Zsilinszky utcáig ugyancsak a városi tanács gondoskodásával kerül átépítésre az 1-es számú villamosvonal. A Bajcsy-Zsilinszky utcától a Hősök kapujáig csupán a soros karbantartási munkálatokat kell elvégezni. Mindez egyúttal az eredményezi majd, hogy Szegeden a villamosközlekedés lényegesen korszerűbb lesz a mainál.

Fenyőünnep

Zelman Ferenc felvétele

Pillanatkép a fenyőünnepről

A város és a megye legjobb úttörői kaptak meghívást a fenyőünnepre, amelyet az idén a megyei tanács háza épületében rendezett meg a KISZ megyei és városi szervezete. A tanácsok, a megye és a város üzemének fiataljai 14 méteres fenyőfát díszítettek fel, amely körül szombaton kétszáz szegedi úttörő, és a tanácsok dolgozóinak gyermekei gyűltek össze, hogy meghallgassák az ünnepi műsor főpróbáját, és átvegyék a fenyőfát. Tegnap, vasárnap délután ök fogadták a megye különböző városából érkező 300

tanulótársukat. A tegnapi fenyőfaünnepségen részt vettek a megye és a város párt-, állami és tömegszervezeteinek képviselői is.

A nagyszabású fenyőfaünnepségen a szegedi Nemzeti Színház művészei, a Bács Béla Úttörőház énekkara és a tápéi gyermektáncosport adott műsort, amelyet nagy tetszéssel, tapssal fogadott a vidám gyereksereg. Az ajándékozás izgalmas perceit közös játék, tánc követte, a város és a megye úttörői igazi karácsonyi hangulatban búcsúztak a csillogó fenyőfától.

Korszerű gépkocsiajtó-zárak

Az Elzett Fémlémezipari Művek négy gépkocsiajtó-zár licencét vásárolta meg az amerikai Atwood-cégtől. Az új típusok gyártásával a magyar gyár éveken belül megelőzheti meg az európai versenytársait.

Az egyik zár olyan típus, amely továbbfejlesztési lehetőségeket biztosít. A másik három — a forgórészes zár — igen könnyű, mégis a hazánkban jelenleg érvényes balesetvédelmi előírás-

soknál sokkal szigorúbb feltételeknek is eleget tesz.

Az Elzett termelésének jelenleg csak tíz százaléka a gépkocsiajtó-zár, ezért az V. ötéves tervben jelentős bővítést és modernizálást terveznek. Ehhez a gyártmány-alapot a négy korszerű zár biztosítja, amelyet a gyár a megállapodások értelmében az Egyesült Államokon, Kanadán és Japánon kívül a világ bármely részén értékelhet.